

Bunú Cumaine Donnca uí Laoire

Ofice Luain, 31 Bealtaine, seachtain díreach tar éis bás Donnca Uí Laoire, fear a rinne obair mhór ar son na Gaeltige, táinig slua le céile i mBaile Palmair. Bí trí aitheannas leis an gcumainn; an páinne nua a fógairt agus a scaipead sa deor; cús a cur le iarracht an ceantair i gComórtas Slór na nGael don baile is Gaeltai in Éirinn agus Craob de Chóir na Gaeltige a bunú faoin ainm Craob Donnca Uí Laoire.

I láthair ag an gcumainn bí Cathín Ó Deoláin, Aine Leasa Sóisialaigh, Cathal Ó Feinneada, Uachtarán Conrad na Gaeltige, agus Séamas Ó Cathasaigh, Bainisteoir an nuachtáin Gaeltige "Linn". Imeach an slua a thionn an seomra bí ionadaithe ó eagraíochtaí éagsúla an paróiste: Cumann Fianna Fáil, Bantracht na Tuaithe, Cumann na gCailíní, An Cumann Camógaíochta agus eile. Tugad geallúint ó na heagraíochtaí éagsúla go gceabhóidís leo eun an ceantair a cur an aghaidh i gComórtas Slór na nGael. Tá sé beartaíte ag an léigiún muine crumhite páirtisiú a beir acu i nGaeltige ó tráig go céile; beir nórí Gaeltige i nuacht an paróiste; léireoid an Cumann Drámaíochta dráma Gaeltige agus tabairt curad do buíonn aistearaí ón Gaeltacht dráma a léiriú sa paróiste.

Sa bPómar beir na daoine cuairteoirí mar doian a ag Craob Baile Palmair de ban raic na Tuaithe, mná ó tíortha eile a beir ag freastal ar Chomhán Oimhann Bantracht na Tuaithe in Áca Cliac. Tá sé beartaíte ag an gCraob léiriú a tabairt uaid ar cultúir Gaeltac na nÉirinn le linn na cuairte.

Dúirt an Cathaíoch, Séamas Ó Muineadaigh, go mba maí leis ná mbeonnpad eagraíochtaí éagsúla an paróiste scoláiríochtaí Gaeltacra ar páistí a gcuid bail.

Dúirt Caomhán Uasal Ó Deoláin, Aine Leasa Sóisialaigh, go raib áras air tacaíocht na gcumainn áitiúla don aitheannas a tabairt faoi deara. Is féidir leis an rialtas cabrú leis an obair a braitheann an tOirde ar deacht an pobail. Tá freagairt ag gac uime a díceall a déanam eun an Gaeltige a cur eun cinn.

Ming Cathal Ó Feinneada, Uachtarán an Conrad a cuspóir na n-eagraíochta. Mho sé don craob nua crumhite rialta a beir acu agus imeachtaí caitheamh-aca a cur ar siúl a beir oirite ar breamanna áirte. Ní miste reacht le céile míosúil a beir ag na Gaeltigeoirí in Ostrán le tae, cairdeam, ceol agus cainteanna. Da deart aine faoi leir a tabairt do na deagóirí. B'fíú don Cumann Drámaíochta dráma a iontráil ar feis Áca Cliac.

Ming Séamas Ó Cathasaigh an saotar a bí dearta ag Cluain Doleáin eun uais Slór na nGael ná na bruaicbante a baint amad anuraid agus mho sé iarracht nua seo na gcomharsan.

Togad coiste eun an craob nua a stiúrú: Cathaíoch, Séamas Ó Muineadaigh, Rúnaí—Liam Ó Cuirc. Cisteoir—Domhnall Mac Raghail. Bail eile an Coiste—Gabriel Mac Lochlainn, Labrás Ó Dongaill agus Seosamh Deasang.

Cuistiméir: Tá ribe fada uaid saurige i mo eun anuraid, a freastaltai.

Freastaltai: Ní le uime ar bit san tí-ósta seo an ribe sin a uime éir. Tionntaigh muid uilig lia ag éistead le gearán ar gcuistiméirí.

Dilleactai

Táinig seigire pad le sagart lá amháin na seasamh ó ar sráid i Londain agus scairt sé amad go hárd leis an sagart "Ó, Mr. Priest, an éuala tú an nuafóit is moille? Tá an diabol marb!" San stad ná lagad arsan sagart go fasta le mo dume: "A dilleactai díet! Seo réat uirt, le curiu leat caitheamhaint uime eom gar uirt agus eom grámar leat, a fuitsint!"

Sasúr glie

Bí máistir ag cur na tuí ar an rang an fire naic uirt leat ruo a bealú ó ruad eile muna bfuil slao den ainmínú céanna. "Mar sompla," arsa seisean, "ní péoir linn ná úil a bealú ó trí oráistí". Le sin eun sasúr glie suas a lám agus ar seisean: "Ac a máistir, naic uirt linn ceitre úllai a baint ó ná éranh?"

Íocpaio tú as

Roinn blianta ó son éuala mé ná beantí i mBaile Áca Cliac a coming ceatrar cailín i gcomraí breata (i trí mór léi) mar tionantai. Bí eios réasúnta le díol aca agus bí breis le díol ar ceas. Bain tuíur de na cailíní úsáid as teinte teictreacais i rit an ama a raib slao san áit. Ansin go tobann o'fás slao an áit agus b'éigin don beantí na bitli móra don eumad teictreacais a íoc i péin. Ceistigh uime amháin i naic leantad si na cailíní seo agus tabairt orta a b'fada a díol? "Ní leantad mé iad," ar sise. "Ac sa deire éir eall, bí cinnte de, go leantad a gcomsias gac uime aca. Nár ligsip Dia go mbéir sé ró-mall aca géillead ná as ruo a déanamh air."

Freastaltai: Cairde mar fuair tú an stéig, a uime uasail?

Cuistiméir: Fuair mé é na tuí i bPólar faoin cabáiste — an ruoin beag glie!

Eagla croi

Éamon: Tánio ag uirt ó túsó i mbliana ar an lae saoire. Anraí: Ac naic bfuil an aoráio ansin pluic go maí. Ní réitead sé le do beant-céile is uaid liom. Éamon: Ní ligsad an eagla ná gan réitead léi-se!

Máistir mórtasac: Cailín beag cliste is ea Síle. Ní sí ac beic mbliana agus tá sí ag pólam Fraincis agus Aigebra. A Síle — abair ruo éigin do beant Uí Mhónáin in Aigebra!

Máistir imníoc: "A taisei cairde mar éiteamh sé leat beic pósta ar uornáit?"

Iníon nua-pósta: Ní éiteamh sé ró-maí liom a Mámaí. Caitpró mé seasam os a cionn gac maíon agus beic a éuntas, sul a gcorraíonn sé amad as an leabha!

AN FÁINNE NUA?

Labhrann an-chuid daoine Gaeilge liom ó thosaigh mé a chaitheamh. Tá cairde nua agam gach lá dá bharr.

*AN FÁINNE NUA ÓIR do Ghaeilgeoiri líofa ós cionn 17 mbliana arbh i an Ghaeilge is rogha leo a labhairt ar gach ócáid is féidir. (12/6).

*AN FÁINNE NUA AIRGID do Ghaeilgeoiri idir 12-17 mbliana ar fonn leo Gaeilge a labhairt ar gach ócáid is féidir. (4/-).

AN FÁINNE NUA DAITE do dhaoine fásta nach bhfuil mórán Gaeilge acu, ach ar mhian leo a bhfuil i gcumas dóibh dí a labhairt (5/-).

*Tá daoine id cheantar a bhfuil údarás acu tú a mholadh le haghaidh na bhFáinní seo. Déan teagmháil leo, nó líon an cúpón seo agus seol é chuig aon cheann de na hEagraíochtaí seo: AN COMHCHADREAMH/AN RÉALT/CARA/COMHDHAIL NAISIÚNTA NA GAEILGE/CONRADH NA GAEILGE/CUMANN NA SAGART/GAEL-LINN/GLÚIN NA BUA/NA TEAGHLAIGH GHAELACHA, nó chuig AN COMHCHOISTE, 29, SRÁID UÍ CHONAILL ÍOCHT, BAILE ÁTHA CLIATH 1.

Arna eisiúint ag Caomhnóirí an tSuaitheantais.

☐	Cuir chugam breis eolais faoin bhFáinne Nua Óir/Airgid
☐	Cuir chugam Fáinní Daite @ 5/-; tá £.....s....d... istigh le seo
AINM.....	
SEOLADH.....	
IS DUITSE AN FÁINNE NUA	